

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 346/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 44/2011 z 3. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. M., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2011 doručená sťažnosť JUDr. P. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 44/2011 z 3. mája 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 33 C 38/1999 z 26. novembra 2008 bola zamietnutá žaloba sťažovateľa, ktorou sa domáhal proti odporcom náhrady škody s prísl. z toho dôvodu, že sťažovateľ nepreukázal už prvý *„zákonný predpoklad zodpovednosti odporcu za škodu, a to porušenie právnej povinnosti odporcom..., a naopak odporca sa úspešne ubránil jeho tvrdeniu, že si odmietol splniť svoju zákonnú povinnosť a sporný byt mu podľa § 29a zákona č. 182/1993 Z. z. odpredať“*.

Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol 4. marca 2010 rozsudkom sp. zn. 9 Co 76/2009 tak, že rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Dospel pritom k zhodnému právnomu záveru, že *„v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti odporcu za škodu, ktorú mal spôsobiť“* sťažovateľovi.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 44/2011 z 3. mája 2011 odmietol.

Podľa sťažovateľa sa všeobecné súdy nevysporiadali *„zo základným právnym aspektom, či mal alebo nemal právo nadobudnúť vlastnícke právo k bytu a (spolu)vlastnícke právo k nebytovým priestorom, k spoločným častiach bytového domu, k spoločným zariadeniam bytového domu, k príslušenstvu bytového domu a k pozemku na ktorom je postavený bytový dom... s právnymi následkami porušenia tohto práva konaním mestskej časti B. proti kogentným ustanoveniam zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a*

nebytových priestorov v znení neskorších predpisov...“, a tiež sa nezaoberali „*vznikom a existenciou vecného (zákonného) práva*“.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej podrobne opisuje skutkový stav veci, ktorý predchádzal súdnemu sporu s odporcom, ktorý ako užívateľ bytu písomne požiadal o prevod vlastníckeho práva k bytu, ale do dnešného dňa tento byt a jeho podiely na nebytových priestoroch, spoločných častiach bytového domu, spoločných zariadeniach bytového domu, príslušenstve bytového domu a pozemku nie sú v jeho vlastníctve.

Poukazuje tiež na to, že najvyšší súd sa pri rozhodovaní o dovolaní proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 76/2009 zo 4. marca 2010 dopustil viacerých procesných pochybení, ktoré sú dokonca v rozpore s ústavou, pričom ako navrhovateľ sa „*nemal možnosť obhajovať*“ pred krajským súdom a ani pred najvyšším súdom, pretože pojednávania jednoducho neboli.

Najvyšší súd porušil aj jeho právo vyjadriť sa k stanovisku odporcu k podanému dovolaniu sťažovateľa, pretože mu jeho stanovisko nezaslal, čím porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti komentuje právne závery najvyššieho súdu k aplikácii čl. 20 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 11 listiny a tvrdí, že sú zmätočné a neprijateľné v danej veci.

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že:

„a) bolo porušené základné právo sťažovateľa

aa) vlastníť majetok podľa či. 20 Ústavy..., čl. 11 Listiny... a čl. 1 Dodatkového protokolu...,

ab) na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy... a čl. 36 Listiny... a na spravodlivé prerokovanie veci súdom podľa čl. 6 Dohovoru...;

b) prikázal Krajskému súdu v Bratislave, aby opäť konal v kauze náhrady škody

c) priznal sťažovateľovi v súlade

ca) s čl. 127 ods. 3 Ústavy... a § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z... finančné zadostučinenie 1.500,- euro;

cb) s § 38 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z... úplnú náhradu trov konania pred Ústavným súdom...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde predbežne prerokoval, preskúmal, či obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd považuje najprv za nevyhnutné poukázať na viaceré nedostatky sťažnosti, konkrétne to, že k sťažnosti bolo pripojené iba nekvalifikované splnomocnenie na právne zastúpenie sťažovateľa, v ktorom sťažovateľ osvedčuje, že jeho právnym zástupcom je advokát JUDr. M. A., B., bez toho, aby na splnomocnení bol uvedený výslovný súhlas advokáta s jeho zastupovaním v konaní pred ústavným súdom. V petite sťažnosti nie je uvedená ani identifikácia porušovateľa a špecifikácia konania (spisová značka), v ktorom mali byť porušené jeho základné práva, a hoci z odôvodnenia sťažnosti vyplýva, že sťažnosť smeruje najmä proti najvyššiemu súdu a jeho uzneseniu, v návrhu na rozhodnutie sťažovateľ už nenamietal (z hľadiska porušenia jeho práv) postup najvyššieho súdu v napadnutom konaní, ale iba žiadal ústavný súd prikázať krajskému súdu, aby vo veci opäť konal, bez toho, aby požadoval zrušenie konkrétnych rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu.

Ústavný súd preto konštatuje, že sťažnosť v tejto časti neobsahuje návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa sťažovateľ od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne a takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Ústavný súd preto mohol jeho sťažnosť odmietnuť už pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na druhej strane tieto nedostatky však nemohli výrazným spôsobom ovplyvniť prípadný názor ústavného súdu po preskúmaní postupov a rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu a vyžiadaní spisu okresného súdu, že sťažnosť sťažovateľa je v celom rozsahu aj zjavne neopodstatnená.

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ

namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Sťažovateľ namieta najmä zmätočnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, čím mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, pričom najvyššiemu súdu vyčíta, že sa nevyporiadal s viacerými jeho námietkami v dovolaní.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu poukazuje hlavne na to, že ide o procesné rozhodnutie, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa pre jeho neprípustnosť. Z tohto pohľadu ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie tohto uznesenia je dostatočné, zrozumiteľné a presvedčivé. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo zmätočnosti jeho uznesenia, keď navyše sťažovateľ odôvodnil dovolanie (a podobne aj sťažnosť) prevažne svojimi polemickými názormi na právne posúdenie niektorých otázok v konaní o jeho veci. Najvyšší súd okrem jasne a zrozumiteľne prezentovaných dôvodov, pre ktoré považoval dovolanie za procesne neprípustné, primerane reagoval na námietky sťažovateľa predstreté v podanom dovolaní týkajúce sa odopretia súdnej ochrany jeho základnému právu vlastníť majetok, vysporiadal sa s nimi spôsobom súladným s požiadavkami na kvalitu odôvodnenia súdnych rozhodnutí vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy i čl. 6 ods. 1 dohovoru, takže odôvodnenie jeho uznesenia poskytuje dostatočný základ pre jeho výrok.

Z uvedených dôvodov ústavný súd dospel k záveru o nedostatku ústavne relevantnej súvislosti medzi postupom a uznesením najvyššieho súdu v napadnutom konaní a sťažovateľovým základným právom na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) a jeho právom na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a tiež základným právom na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (čl. 11 ods. 1 listiny) a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by naznačovala možnosť vysloviť porušenie práva sťažovateľa v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne napr. III. ÚS 151/05, IV. ÚS 170/08).

Čo sa týka namietaného porušenia práv postupom krajského súdu a najvyššieho súdu spočívajúcim v tom, že sa neuskutočnili pojednávania na krajskom súde, resp. dovolacom súde a sťažovateľ sa nemohol obhajovať alebo vecne vyjadriť k veci, ústavný súd konštatuje, že je to síce čiastočne pravdivé tvrdenie, ale na druhej strane sa sťažovateľ k veci vecne vyjadril v písomnom odvolaní z 12. januára 2009 proti rozhodnutiu okresného súdu, ktoré bolo doručené krajskému súde 13. januára 2009, a tiež krajský súd pri vyhlásení rozsudku využil inú zákonnú možnosť postupu upravenú v § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, a 2. februára 2010 vydal oznámenie, že bude 4. marca 2010 verejne vyhlásený rozsudok, zverejnil ho na úradnej tabuli súdu a obdobne tak urobil aj najvyšší súd, ktorý oznámenie o pojednávaní 3. mája 2011 zverejnil aj na svojej internetovej stránke.

Ústavný súd k tomu tiež poznamenáva, že túto námietku sťažovateľ vzniesol prvýkrát až v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy na ústavnom súde, a nie už v dovolaní proti rozhodnutiu krajského súdu, preto ju ústavný súd považoval vo vzťahu ku krajskému súde za neprípustnú.

Takisto v okolnostiach danej veci ústavný súd odmietol aj námietku sťažovateľa (ktorou poukazoval na to, že sa nemal možnosť vyjadriť k stanovisku odporcu k dovolaniu) preto, že po preskúmaní spisu a vyjadrenia odporcu z 25. augusta 2010 (č. 1. 296 súdneho spisu) nezistil na strane najvyššieho súdu také závažné pochybenia, ktorým by bolo možné pripísať ústavnoprávny rozmer. Jeho procesný postup síce nebol celkom v súlade s procesným kódexom (Občianskym súdnym poriadkom), ale táto okolnosť nemala zásadný vplyv na výsledok konania, pretože dovolanie bolo odmietnuté z procesných dôvodov pre

neprípustnosť a dôvody neprípustnosti dovolania odôvodnil z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľným spôsobom; túto skutočnosť už ústavný súd hodnotil (pozri s. 6 uznesenia).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenajú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05). Preto aj túto časť sťažnosti sťažovateľa ústavný súd odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2011